

Editorial

Numărul 2 al *Noii Reviste a Drepturilor Omului* este dedicat alegerilor parlamentare din Ungaria, din 12 aprilie 2026. Căderea domniei Fidesz/ Victor Orbán, are deja și va avea consecințe faste pentru situația drepturilor omului în Ungaria și, prin consecințe, în timp, în întreaga Europă. Opțiunea pentru un număr special al NRDO se dorește o celebrare a victoriei aspirațiilor pentru statul de drept, valorile europene și pentru umanism prin alegerile din Ungaria, din acest an.

Am păstrat o secțiune cu trei studii în afara temei centrale întrucât ele continuă subiecte dezbătute în revistă anterior. Articolul lui Corneliu-Liviu Popescu dezvoltă tema Consiliului Păcii ca organizație internațională, tratată în NRDO nr. 1/2026, analizând legalitatea organizației. Dezideriu Gergely adaugă o a treia cercetare la seria de investigații privind dinamica „infracțiunilor de ură” în ecosistemul discriminării. Studiul Aurelei Ciucă, „Exile as Legal Exclusion: From Roman Penal Sanctions to Contemporary Refugee Law” ne aduce în primă actualitate: la 12 iunie 2026 a intrat pe deplin în vigoare Noul Pact al UE privind migrația și azilul care stabilește noua politică a Uniunii în materia imigrației și a refugiaților: controale stricte la frontierele externe, verificări biometrice obligatorii și deportări rapide.

Secțiunea „DOCUMENTAR” conține eseuri (cu o excepție) despre impactul alegerilor parlamentare din Ungaria din 12 aprilie 2026 asupra situației drepturilor omului în Ungaria, în România, asupra învățămintelor pentru relațiile româno-maghiare. Am publicat în limba română studiul referențial al unui fost important judecător al Curții Constituționale din Ungaria, Imre Vörös, un ghid în înțelegerea felului în care schimbările constituționale impuse de guvernul Fidesz au erodat democrația ungară.

Béla Szombati, diplomat care s-a aflat timp de 30 de ani în prima linie a politicilor de integrare a Ungariei în Uniunea Europeană și în NATO a făcut în „Scrisoarea lui din Budapesta” un tur de orizont al schimbărilor și așteptărilor privind politica externă a Ungariei sub guvernul Tisza.

Levente Salat a scris un eseu cu mare miză despre problematica transilvanismului și a autonomiei în politica organizațiilor maghiare în frunte cu UDMR. El propune un răspuns la paradoxul că, deși situația minorității maghiare este politic, juridic, instituțional și economic cea mai favorabilă din ultimii 100 de ani, comunitatea pare astăzi mai dezrădăcinată decât în orice alt moment al perioadei post-Trianon. Articolul fostului președinte al UDMR, Markó Béla, este o meditație asupra temerii că națiunea maghiară ar putea pierde transilvanitatea, sau transilvanismul, i.e., tradiția toleranței și conviețuirii, dacă nu se inversează politica Uniunii Democratice Maghiare din ultimii ani.

Secțiunea MISCELLANEA găzduiește portretul lui László Szabó, preot unitarian, șef

al Administrației Episcopale, gândit drept model al felului în care experiența religioasă și conștiința civică hrănesc discernământul politic atât de binevenit în raport cu „aventura” Fidesz de peste un deceniu.

Având în vedere tematica numărului special, am completat numărul 2 al *NRDO* pe anul 2026 cu o sinteză de cauze împotriva Ungariei la Curtea Europeană de Drepturile Omului.

Întrucât acest număr de revistă nu doar analizează natura și implicațiile alegerilor din 12 aprilie 2026, dar le și celebrează, am căutat și ales un text în măsură să redea entuziasmul colectiv trezit la Budapesta de victoria Tisza (a lui Péter Magyar). Îl reproducem.

În Ungaria a fost o revoluție. Am trăit-o...

Am trecut prin Budapesta pe 10 aprilie, de la aeroport până în centru. O primă surpriză: în oraș, afișele electorale erau relativ mici și lipite pe suprafețe pe care locuitorii le întâlnesc zi de zi, în stațiile de autobuz și pe corpurile pentru reclame care în Budapesta nu agresează imaginea orașului. Ce vedeam contrazicea impresia de propagandă dezlănțuită sugerată de declarațiile lui Victor Orbán. În Budapesta venise primăvara. Mă reîntâlneam cu unul din impresionantele orașe ale Europei care-și alienase mulți admiratori de când numele său era asociat cu cel al Premierului.

Pe 11 aprilie am umblat îndelung prin Capitala Ungariei ca să „o simt”. Mai puțini oameni pe străzi decât îmi rămăsese în memorie. Spre seară, cu ziua încă prezentă, am urcat la Buda, în cartierul Castelului, între marile clădiri istorice, multe devenite sediul organismelor guvernamentale. Așa am dat de mitingul de închidere a campaniei electorale a Fidesz, din Piața Sfânta Treime (Szentháromság tér), în apropierea palatului guvernului. Piața era plină. Dar era și mică, nu putea aduna foarte mulți oameni. Participau mai ales persoane între două vârste, puțini tineri. Evenimentul, bine organizat. Steagurile maghiare fluturau sub discursurile încrezătoare ale vorbitorilor. A luat cuvântul și Victor Orbán. A vorbit și el energetic și entuziast.

A doua zi, 12 aprilie, Ziua cea mare. S-au format cozi la oficiile de vot încă de dimineață. Era primul semn bun. M-am uitat, începând cu ora 14, la televiziunea oficială [...]. Diferiții analiști explicau cu o față sobră cum datele de până atunci proiectau un câștig al Fidesz, 40 și ceva la sută. Tisza își avea și ea locul, cu câteva procente bune în urmă. Era prezentă și formațiunea [Mi Hazánk](#) (Mișcarea Patria Noastră), dreapta radicală, posibil partener de coaliție al Fidesz în viitorul Parlament. Aroganța satisfăcută a „analiștilor” pro-Fidesz nu oferea privitorilor liniștea unei eventuale victorii a Opoziției.

Votarea s-a terminat la ora 19:00. Niciun exit poll. Nimic care să-ți spună mai mult despre cele întâmplate la urne. La televizunile subordonate lui Orbán, se desfășurau prezentări seci cu gust guvernamental. Puțin după ora 20:00, după numărarea a câteva procente la voturile din secții, au început să apară rezultatele de la uninominale. Alternau, în frunte, și candidații Tisza, și candidații Fidesz, iar mult în spatele lor, candidații [Mi Hazánk](#). Sistemul electoral din Ungaria este relativ complicat. Numărătoarea era lentă, iar în acel moment nu se profila un rezultat. Împreună cu prietena care-mi traducea și-mi

servea drept ghid am ieșit după câteva minute, să aflăm mai multe despre rezultate și să urmărim reacția budapestanilor.

Am început, strategic, cu „Balena”, impunătorul Centru Național de Apărare „Bálna” situat pe malul Dunării. Construcția ilustra perfect marea ambiție a Fidesz de a reamenaja orașul și, bineînțeles, a adunat partidele de guvernământ în noaptea alegerilor. Evenimentul era strict pentru invitați. Selectații, și oameni din a doua vârstă, și mai tineri, mulți spilcuiți. Neașteptat de puțină lume. La fel și înăuntrul clădirii, la fel și în afara ei. Neputând intra, ne-am strecurat printre ei.

Încă niciun rezultat.

Spre ora 21:30, [...] un prim telefon. Tisza ar fi câștigat. Iată ce anunțase presa: între orele 21:24 și 21:28, Viktor Orbán și-a recunoscut public înfrângerea în alegeri. Comparativ cu alegerile anterioare, datele necesare pentru anunțarea rezultatelor finale (la acel moment, nu oficiale) au sosit incredibil de devreme!

Prin urmare, m-am îndreptat spre marea reuniune a Tisza, unde se așteptau rezultatele. Peste alte câteva minute, primele semne. Tineri care strigau „S-a sfârșit!”. Câțiva ridicau mâini și steaguri din grupurile care se transformau în rânduri și apoi se îngroșau. Au pornit să claxoneze mașinile. Apoi au început, tot ei, tinerii, să lanseze uralele victoriei. Când am ajuns la metrou, și strada, și lungile scări rulante ale metroului budapestan, și peroanele lui, erau pline până la refuz. Se striga cu toată siguranța: „Am câștigat!”, „Am câștigat!”. [mi se traduceau sloganurile]. Se repeta, des, însoțit de râsete: „Viktor, du-te la Moscova!”. Mai fără zîmbete și „Rușilor, duceți-vă acasă!”, sloganul revoluției din 1956, de această dată, cu referire la consilierii GRU coordonați de Serghei Kirienko. Se auzea de peste tot: „Europa!, Europa!”.

În direcția adunării Tisza, care a avut loc, simbolic, pe cheiul din fața clădirii Parlamentului, în piața care poartă numele primului-ministru al revoluției din 1848, nu mai erau doar rânduri de oameni. Era o mare de tineri. Aclamau. Bucuria strălucea pe fețele tuturor. Cântau toți cântece dedicate „Libertății”.

Revoluția

Cât am umblat în noapte, am fost însoțit de corurile mulțimii. Român fiind, descopeream cu mirare cum tinerii, parcă toți, cunoșteau referințele și chiar cântecele legate de revoluțiile de la 1848 și 1956. Ce se întâmpla în fața mea căpăta o dimensiune istorică. Claxonau mașinile, dar nu aveai sentimentul că sunetele lor repetate creau un vacarm. Nu am văzut pe nimeni care să lovească un coș, un stâlp, o poartă - de așteptat poate la o dezlănțuire colectivă. [...] aveam o cu totul altă vârstă decât cei cărora mă alăturasem. De mai multe ori, în înghesuală, mi s-a făcut loc. Eram invitat să o iau înainte, când râul de oameni se bloca la vreo ieșire. Toți, numai zâmbet. Ochii lor îmi mulțumeau pentru solidarizarea noastră cu ei, eu, ne-tânărul. Lumea aceea radia de mulțumire și strălucea de civilizație.

Se aclama desigur „Tisza” și se apostrofa „Fidesz cel murdar”, însă nu am avut niciun moment sentimentul că oamenii își declamau satisfacția politică. Se repeta, intens, „S-a sfârșit!”, „S-a sfârșit!”. Oamenii manifestau tipul de entuziasm care se trăiește la

căderea unui regim. Mă așteptasem să asist la celebrarea unei victorii în alegeri. Am descoperit că eram martorul unei revoluții.

Mergând pe străzile Budapestei, întreaga noapte, am avut sentimentul că noua revoluție din 12 aprilie 2026 le-a redat ungarilor patria și demnitatea.

Redacția NRDO